

LÉDER LÁSZLÓ

Apa Központ segíti a berlini apákat

Tavaly ünnepelte fennállásnak tizedik évfordulóját a berlini Apa Központ. (Väterzentrum Berlin) Az alapító, Eberhard Schäfer, aki a magyarul is megjelent „Apukák Könyve” című ismeretterjesztő mű szerzője, saját maga indította útjára a Németországban is újszerű kezdeményezést. Az Apa Központ küldetése, hogy szakmai ismeretekkel lássa el a modern apaság iránt érdeklődő berlini szülőket, illetve személyes tanácsadást biztosítson apák számára. A központ egyben fórum és találkozási hely is. Izgalmas programjaik egyike az Apakávészó, ahol gyermekükkel otthon lévő édesapák gyűlnek össze kötetlen eszmecsereére. Az Apa Központ ma már jelentős tapasztalattal és nagy számú látogatóval büszkélkedhet. A tavalyi évben több mint 3500 szülő és gyermek vett részt a központ különböző programjain. A program vezetőjével Eberhardt Schäferrel beszélgettünk az eddig megtett útról, legfontosabb tapasztalatairól és a jövőbeli elképzelésekről.

– *Kedves Eberhard, milyen indíttatásból alapította meg a berlini Apa Központot?*

– Úgy láttam, hogy amíg az egyik oldalon egyre több szó esett a gondoskodó, elkötelezett apai viselkedésről, és a nemi egyenlőség kérdéskörébe az apaság témája is bekerült, a másik oldalon semmilyen valós segítséget sem kaptak az apák ahhoz, hogy valóban gondoskodó apává válhassanak, hogy például könnyebbé váljon számukra a munka-magánélet egyensúlyának megteremtése, vagy hogy megfelelő felvilágosítást kapjanak az apai gondoskodás és a gyermeknevelés fontosságáról. Arra gondoltam, muszáj valamilyen segítséget nyújtani az elkötelezett apáknak, mert ez egy nagyon fontos ügy. Ezért indítottam útjára az Apa Központot.

– *Hogyan fogadták a német szakemberek és a politikusok az ötletét?*

– Az Apa Központ berlini, helyi civil szervezetként működik, a szakemberek civil szereplőként tekintenek ránk. A megalapításkor sokféle reakcióval találkozhattunk. Voltak akik nagy elismeréssel fogadták a hírt és azt, hogy a „jó apaság” érdekében működünk. Mások kissé gyanakodva és kételkedve figyelték a tevékenységünket, attól féltek ugyan-is, hogy valamilyen harcos férfi jogi képviselőt leszünk, akik az anyák ellen küzdenek majd.

– *És mit szolt mindehhez az utca embere? Vajon megértették a berliniek, hogy milyen céllal jött létre a központ?*

– A fogadtatás a berliniek részéről hasonló volt a fent említett hivatalos reakciókhoz. Sokan megértették a küldetésünket és szerencsére növekvő számban csatlakoztak is a programjainkhoz. Mások számára, akik azt gondolták, hogy „apa jogi” harcosok vagyunk, nehezebben ment az elfogadás. Sokaknak újdonság volt, hogy egy apának is szüksége lehet támogatásra. Gyakori, hogy először anyák keresnek meg bennünket, majd elküldik hozzánk a férfiakat is.

– *Kik jelentik az elsődleges célcsoportot?*

– Elsősorban a különböző helyzetben lévő apák: leendő apák, gyermekkel otthon lévők, családjuktól különélők, elváltak, nevelőapák, illetve mindazok, akik egyszerűen csak jobb apává szeretnének válni. Az apák mellett célcsoportunkba tartoznak az elvált apákkal együtt élő hölgyek, anyák is. Az apaság és az apa-gyerek kapcsolat teljes egészével foglalkozunk.

– *Ha visszatekint az elmúlt 10-15 évre, milyen, az apákat érintős lényeges változások történtek Németországban?*

– Azt gondolom, ma már megszokott jelenség, hogy egy apa sétáltatja az utcán babakocsiban a gyerekét. Egyre elfogadottabb és népszerűbb is, hogy az apák apai szabadságot vesznek ki gyermekeik megszületésekor. Mindemelett az is egyre inkább elterjedt nézet, hogy az apák meghatározó szerepet játszanak gyermekeik fejlődésében, ezért válás vagy különköltözés esetén is fent kell tartani a lehető legszorosabb apa-gyerek kapcsolatot. Mindezek tíz évvel ezelőtt nem voltak ennyire egyértelműek.

– *Melyek ma, az apaság legsürgetőbb kérdései Németországban?*

– Mi úgy látjuk, hogy az elsődleges kérdés az apák szerepének további erősítése. Még mindig jellemző, hogy az apákat az anyák asszisztenciájának és támogatójának képzelik el. Ezzel szemben mi amellet érvelünk, hogy az apák az anyákkal egyenrangú szülők, az apa a „másik” elsődleges gondozó. Ennek megfelelően, úgy gondoljuk az apáknak

nagyobb részt kell kapnia a szülői szabadság területén is. (több hetet vagy hónapot). A másik fontos kérdés az elvált apák helyzete. A gyermekek érdekében, a váltott elhelyezés bevezetése lehet ebben a kérdésben a megoldás.

– *A magyarországi vizsgálatok szerint a fiatal párok több gyermeket terveznek, mint ahány végül megszületik. Mi a helyzet Németországban?*

– Hasonló a kép. Azt hiszem ez így normális. Ha az embernek már van egy vagy két gyermeke hamar rájön, hogy mennyi törődést és gondoskodást igényelnek és a szülők sokszor egyszerűen nem engedhetnek meg maguknak több gyermeket.

– *Az apa szülői szabadságra visszatérve: mit csinál egy átlagos német apa, gyermeke megszületését követően?*

– A legtöbb apa kettő vagy három hónapot marad otthon. Ugyanakkor folyamatosan nő azoknak az apáknak a száma, akik hat hónapig vagy tovább vannak otthon a gyermekükkel.

– *Melyek az Apa Központ legfontosabb tevékenységei az idei, 2018-as évben?*

– Az apaság területén dolgozók számára a központunkban végzett munka egyre inkább követendő példát jelent, és az itt dolgozó szakembereket a téma olyan szakértőinek tekintik, akik jól ismerik a németországi apák helyzetét.

– *Az Apa Központ melyik eredményére a legbüszkébb?*
:)

– Nem tudnék egyetlen dolgot kiemelni, talán inkább azt, hogy általában mennyit fejlődött az apákról kialakult közvélekedés az elmúlt 11 évben. Plusz azt, hogy a 10. születésnapunkat 2000 résztvevővel együtt ünnepeltük.

– *Milyen terveik vannak az elkövetkezendő 3-5 évben? Mi lenne az az eredmény, amely elérést követően nyugodtan hátradőlne egy kényelmes fotelben?*

– Nagyon nagy erővel dolgozunk a válás/ külön költözés utáni váltott elhelyezés jó megoldásain. Olyan programokat fejlesztünk, melyek segítséget nyújthatnak a külön élő apák számára, hogy megfelelő megoldásokat találjanak a külön élés esetén is. Attól tartok, soha nem leszek abban a helyzetben, hogy hátradőlhessek egy karosszékből. Egyébként, nincs is karosszékelem :)

– *Legvégül, elfogadna egy meghívást Magyarországra, hogy megossza tapasztalatait az itteni kollegákkal és apákkal?*

– Megtisztelő lenne és nagy örömet okozna, ha megoszthatnám a tapasztalataimat Magyarországon.

– *Köszönjük szépen az interjút!*